

تاریخ
۱۴۰۲/۰۴/۲۶
شماره
۳۱۸۰
پیوست

با سمه تعالیٰ

مقام معظم رهبری:
توفيق شوراهما، زمينه ساز حضور پر نشاط مردم در
همه عرصه هاي پيشرفت و توسعه كشور است.

جناب آقاي دكتور سقائيان نژاد
شهردار محترم قم
سلام عليکم

با احترام؛ عطف به نامه شماره ۲/۲۰۸۲۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ موضوع اخذ مجوز تدوين دستورالعمل کميته حمايت از مساجد و حسینيه ها و مراکز فرهنگي، بدينوسيله مصوبه شوراي اسلامي شهر قم ارسال مى گردد تا با رعایت ماده ۹۰ قانون تشکيلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و پس از لازم الاجرا شدن مصوبه، نسبت به اجرای مفاد آن اقدام لازم معمول گردد.

متن مصوبه شورا:

لایحه موصوف که در جلسه کمیسیون فرهنگی، اجتماعی مطرح و مورد رسیدگی قرار گرفته بود موضوع جهت تصویب نهایی در نود و چهارمین جلسه رسمی و علنی روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۶ شوراي اسلامي شهر مقدس قم که به صورت عادي در محل سالن جلسات شورا تشکيل گردید مطرح و پس از بحث و تبادل نظر، به رأي گذاشته شد. در نتيجه پيشنهاد کمیسیون فرهنگی و اجتماعی تحت عنوان "دستور العمل حمايت از مساجد، هيئات، مراکز فرهنگي، ورزشي، هنري و اجتماعي" که مشتمل بر يازده بروگ پيوست و ممهور به مهر شورا مى باشد با اکثربت آراء به تصویب رسيد و مقرر شد شهرداري قم با رعایت كلیه موازين قانوني و آيین نامه مالي شهرداريها و قانون اصلاح و تسری آيین نامه معاملات شهرداري تهران به کلانشهرها و مراکز استانها نسبت به اجرای مصوبه اقدام مقتضي معمول دارد.
۳-۹۴.

محسن محوري
رئيس شوراي اسلامي شهر قم

رونوشت:

- نمایندگان محترم مردم قم در مجلس شوراي اسلامي، در اجرای ماده ۱۰۲ قانون تشکيلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامي کشور و انتخاب شهرداران جهت استحضار
- فرماندار محترم شهرستان قم و رياست هيات تطبيق مصوبات شوراي اسلامي شهر و شهرستان قم با قوانين، در اجرای ماده ۹۰ قانون تشکيلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامي کشور و انتخاب شهرداران جهت استحضار و هر گونه اقدام مقتضي ارسال مى گردد.
- رياست محترم شوراي اسلامي استان قم، در اجرای تبصره ۱ ماده ۹۰ قانون تشکيلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامي کشور و انتخاب شهرداران جهت استحضار
- مدير کل محترم امور شهری و شوراهای استانداری قم، جهت استحضار

نشانه: قم، میدان امام خميني، (هـ)، ۴۵ متري، کارگر، بعد از بيل سمت حب، ساختمان، شهيد ياكوي، کد يسته: ۳۷۱۸۸-۱۹۸۳۳

www.Qomshora.ir

تلفن: ۰۳۸۸۴۰۵۵۰-۳۸۸۴۰۵۵۳ نمایر:

صندوق پستی: ۷۴۵

بسم الله الرحمن الرحيم

دستور العمل

حمایت از مساجد، هیئات،
مراکز فرهنگی، ورزشی،
هنری و اجتماعی

8/21/23, 6:45 AM

sometitle

فهرست

ردیف	شرح مطلب	صفحه
۱	مقدمه	۴
۲	اهداف	۵
۳	دامنه مسئولیت	۵
۴	مفاهیم پایه	۵
۵	گروه های هدف	۶
۶	فرایند اجرائی	۸
۷	ضمائیم	۹

8/21/23, 6:45 AM

sometitle

حضرت امام خمینی (ره) :

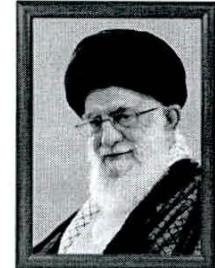
در انقلاب اسلامی ایران، مساجد و مراکز مذهبی پایگاه اصلی حرکت
و تجمع مردم بود.

حديث بیداری، ص: ۹۹

مقام معظم رهبری (مدظله العالی) :

یکی از ابتكارات مهم امام بزرگوار ما، از هنرهاي بزرگ اين مرد بزرگ همین
بود که از اول انقلاب مساجد را محور قرار داد.

بيانات در ديدار ائمه جماعات مساجد استان تهران - ۳۱/۵/۹۵

8/21/23, 6:45 AM

sometitle

...
...
...

مقدمه

شهر کهن قم با تمدن هفت هزار ساله که به عنوان شهری منتب بـه قرآن و اهل بـیت(علیهم السلام) در طول تاریخ اسلام و تـشیع شناخته شده و نقش فعالی در تحولات ایران به ویژه در سده اخیر داشته که از مهمترین آنها احیای حوزه علمیه قم توسط حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی(ره) و خاستگاه انقلاب اسلامی از سال ۱۳۴۲ و ۱۳۵۶ به رهبری حضرت امام خمینی(قدس سرہ) و پیشتاز در جهـت شعله ور شدن، حفظ و پیشرفت نظام و انقلاب اسلامی دارای جایگاهی خطیر و استثنائی در میان شهرهـای مهم در ایران عـزیز، جهـان اسلام و حتـی جهـان میباشد. ظرفیت هـای فرهنگی در بعد بین المللی قم با حضور نمایندگان بیش از ۱۲۰ کشور دنیا و بیش از ۳۵ هزار طلبـه در حوزه هـای علمیه همچنین بیش از ۶۰۰ موسسـه فرهنگی هـنری و ۲۵۰ موسسـه قرآنی در کنار دهـا موسسـه بین المللی و ملـی ظرفیت فراوانی برای فعالیت به عنوان جهـانشهر فرهنگی مطرح نـموده است. توجه به مراکـز فرهنگی به ویژه مساجـد به جهـت ظرفیتی عظیـم برای استفادـه از سرمـایه اجتماعـی در طول تاریخ اسلام بودـه کـه در متون دینـی بر آبادـانی و عمران آن تـاکید فراوانـی شـده: "إِنَّمَا يَعْمَلُ مَسَاجِدُ اللَّهِ مِنْ أَمْنٍ بِاللَّهِ وَأَلْيَومُ الْآخِرِ" (توبـه) ۱۸ /، کـارکـرد مساجـد در طول تاریخ مسلمـین عـلاوه بر مسائل عـبادـی کـارکـرد علمـی، اجرـائی، قضـائی، سـیاسـی و حتـی رـفاهـی بـودـه است، و نـمونـه هـای قـابل تـطبیق از پـیوست فـرهنـگی و اقـتصـاد فـرهنـگ بـودـه است.

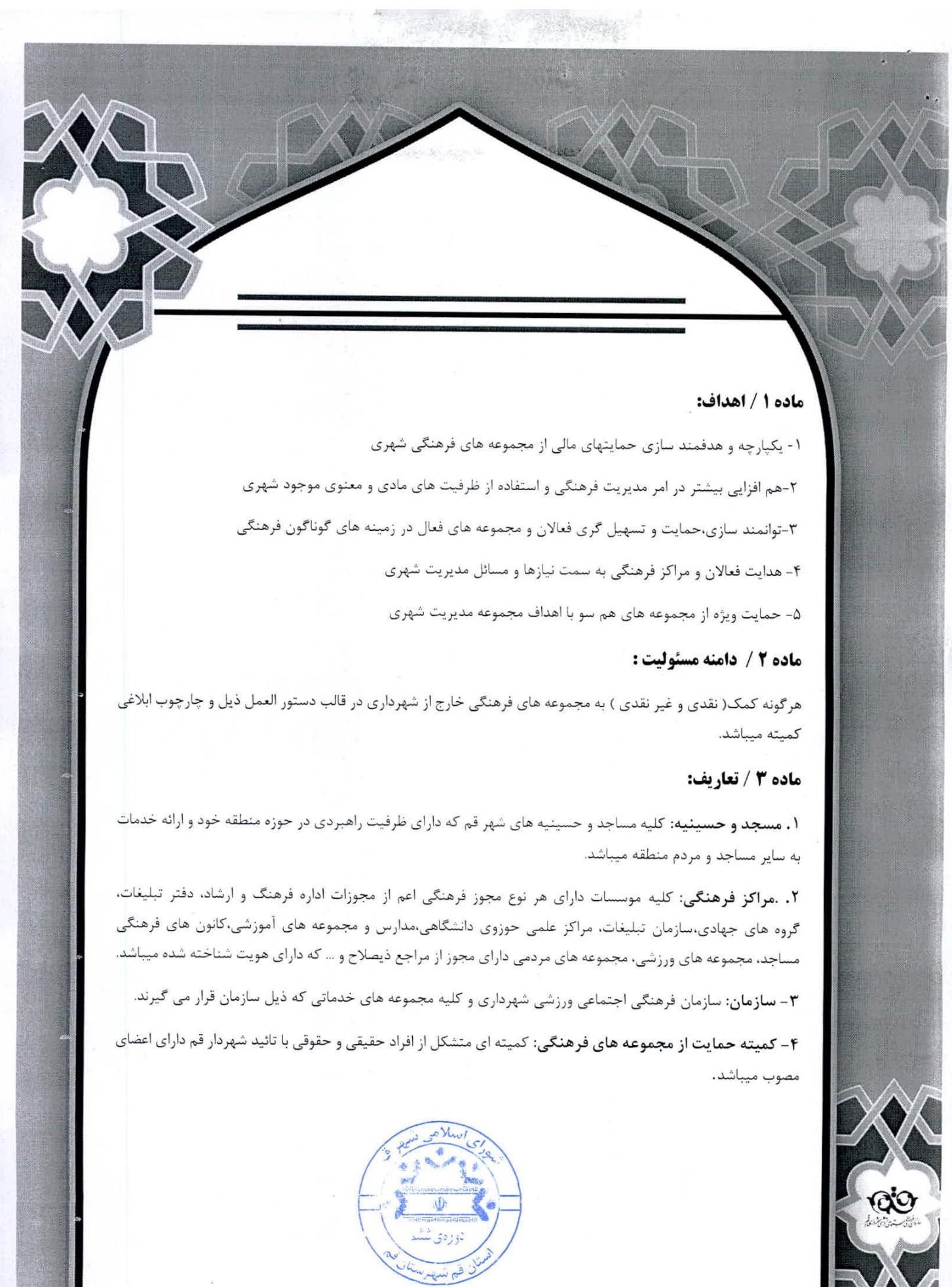
شهرداری قم و سازمان فرهنگی اجتماعـی ورزشی شهرداری قم با استعانت از ذات مقدس ربوـی و سـرلوـحـه قرار دادـن منـویات و رـهـنمـودـهـای بـنـیـانـگـذـار کـبـیر انـقلـاب اـسلامـی حـضـرت اـمامـ خـمـینـی(ره) و رـهـبـرـ معظمـ انـقلـاب اـسلامـی حـضـرت آـیـت اللهـ العـظـمـی اـمامـ خـامـمـهـ اـیـ(مدـ ظـلهـ) مـبـنـیـ برـ اـولـوـیـتـ بـودـنـ مـسـائلـ فـرهـنـگـیـ وـ سـنـگـرـ بـودـنـ مـسـاجـدـ وـ اـسـتـفـادـهـ اـزـ ظـرفـیـتـ مـعـنـوـیـ وـ جـهـادـیـ مـسـاجـدـ وـ درـ رـاـسـتـایـ بـرـنـامـهـ هـایـ بـالـاـ دـسـتـیـ خـودـ اـقـدـامـ بـهـ تـدوـینـ دـسـتـورـالـعـلـمـ کـمـیـتـهـ حـمـیـتـ اـزـ مـسـاجـدـ،ـ هـیـئـاتـ وـ مـرـاـکـزـ فـرهـنـگـیـ نـمـودـهـ استـ.

8/21/23, 6:45 AM

sometitle

8/21/23, 6:45 AM

sometitle

۵- ردیف بودجه: ردیف مربوط به کمک به مساجد، حسینیه ها و مراکز فرهنگی در بودجه شهرداری مرکز هر سال دیده میشود.

۶- اهداف و برنامه فرهنگی مصوب : کلیه استناد بالا دستی شامل اهداف، راهبردها و طرح های تعریف شده در سنند راهبردی شهرداری قم ۱۴۱۴ ، برنامه جامع فرهنگی و برنامه های سند چشم انداز و راهبردی سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی همچنین اولویت ها و سیاستهای اعلامی شورای اسلامی شهر، سند جامع فرهنگی و دستورات شهردار محترم که در قالب برنامه های عملیاتی سالانه انجام میگردد.

۷. مشارکت فعال: به معنای فعالیت مورد نظر و ارائه برنامه در چارچوب اهداف فرهنگی شهرداری و ارائه خدمات عمومی به شهروندان حداقل به صورت ماهانه و کمک به ایجاد شبکه مخاطبان شهروندی می باشد.

۸. شاخص های اثرباری فرهنگی: شاخص های تعریف شده در سنند جامع فرهنگی شهرداری و استناد راهبردی شهرداری و سازمان

ماده ۴- گروه های هدف :

کلیه فعالان و ذی نفعان فرهنگی و مراکز موضوع ماده ۳ به عنوان گروه هدف شناخته میشود .

ماده ۵ - حمایتهای موضوع دستورالعمل به صورتهای ذیل شکل می گیرد:

۱- حمایتهای تشویقی: حمایت های نقدي به منظور ارتقاء سطح خدمات گروه های هدف، گسترش حوزه خدمات و در راستای اهداف فرهنگی مصوب

۲- حمایتهای مشارکتی: حمایت های نقدي به منظور موارد مشارکتی، حمایت هایی که تنها با اخذ مشارکت و حضور گروه های توانمند هدف انجام می گیرند.

ماده ۶ - حمایتهای مربوط به مراکز با تأیید کمیته کمک به مراکز شکل می گیرد در ۴ قالب ذیل است:

۱- گروه الف:

شامل گروه ها، موسسات تخصصی ، تیم های ورزشی (مثل تیم های ورزشی جانبازان و معلولین) ، انجمن های تخصصی خیریه و محرومیت زدایی شهر (مثل انجمن هموفیلی ، انجمن بیماری های خاص و) ... و هیئت های فرهنگی مذهبی شاخص شهر با گستره مخاطبین مستقیم بالای پنج هزار نفر میباشد .

مبلغ پیشنهادی مساعدت این گروه بین ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ تا ۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال میباشد.

۲- گروه ب:

شامل مساجد فعال شهر ، کانون ها و موسسات برتر در حوزه های تخصصی که دارای اشتراکات متعدد در حوزه اجرا با رسالت ها و ظایف مدیریت شهری دارند.

مبلغ پیشنهادی مساعدت این گروه بین ۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰ تا ۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال میباشد.

۳- گروه ج:

شامل کانون های مساجد موفق در سطح شهر که دارای چند برنامه ثابت هفتگی فعال میباشند . با توجه به گستره مخاطبین و اثر گذاری فرهنگی و اجتماعی برنامه ها مورد بررسی قرار میگیرند .

مبلغ پیشنهادی مساعدت این گروه بین ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ تا ۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال میباشد.

۴- گروه د:

شامل هیئت مذهبی و کانون های فرهنگی هنری مساجد که با شهردار محترم مکاتبه کرده و عموماً بصورت سالیانه کمک دریافت میکنند و به دلیل عدم گستردگی خدمات، دارای مشارکت حداقلی با شهرداری در برنامه ها هستند .

مبلغ پیشنهادی مساعدت این گروه بین ۲۰.۰۰۰.۰۰۰ تا ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال میباشد.

تبصره: در کلیه موارد فوق در صورت درخواست از مناطق کم برخوردار ۱۵ درصد به مبلغ مصوب افزورده می شود .
(تشخیص مناطق کم برخوردار و ضوابط آن با کمیته میباشد)

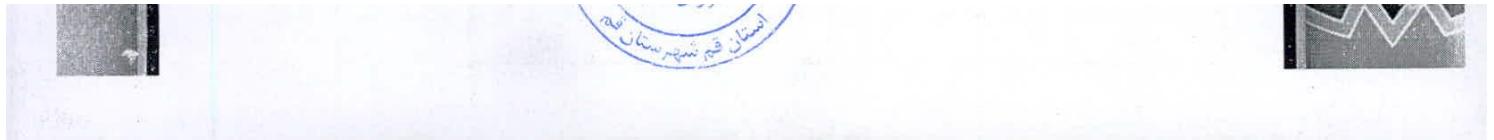
تبصره: مبالغ فوق در سال ۱۴۰۲ می باشد و در صورت نیاز به افزایش با نظر کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر قابلیت افزایش دارد.

ماده ۷ - اعضای کمیته به شرح ذیل میباشد:

ریاست: شهردار محترم

اعضاء : مدیرکل حوزه شهردار، مدیرکل ارتباطات و روابط عمومی شهرداری ، معاون محترم مالی و اقتصادی شهردار، مدیرعامل سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی(دبیر کمیته)، یک نفر کارشناس فرهنگی به انتخاب و معرفی از سوی شورای اسلامی شهر

ناظر: رییس کمیسیون فرهنگی اجتماعی شورای اسلامی شهر، دو عضو شورای اسلامی شهر با معرفی شورای اسلامی شهر
دبیرخانه: سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری

ماده ۸ - فرایند اجرائی:

مسجد و مجموعه های فرهنگی که دارای شرایط ذیل می باشد، از طریق ارانه مدارک از سامانه مربوطه در قالب ارانه خدمات قرار می گیرند:

الف- مکاتبه از طرف متقاضی با شهردار کلانشهر قم و ارجاع شهردار به دبیرخانه

ب- استعلام موارد مطروده متقاضی (اعم از صحت سنی و استعلام حساب حقوقی متقاضی توسط دبیرخانه)

ج- بررسی و اعلام نظر در مورد درخواست متقاضی بر اساس جدول ارزیابی و تعیین گروه

د- درخواست برگزاری جلسه کمیته حمایت از طرف دبیرخانه به شهردار محترم (در فاصله زمانی هر دو ماہ یکبار)

تبصره: درخواست مطرح شده همراه با پیوست لیست درخواست ها مجموعه های فرهنگی همراه با تعیین گروه و تعیین مبلغ حمایتی می باشد.

خ- تشکیل کمیته و تعیین مبلغ نهایی در خصوص درخواست ها (در فاصله زمانی هر دو ماہ یکبار)

ه- تایید شهردار محترم و ارسال مصوبه به مالی شهرداری جهت پرداخت

ز- ارسال گزارش مالی درخواست های تایید شده توسط شهردار به دبیرخانه کمیته

ح- واریز به حساب حقوقی متقاضی

تبصره: گزارش واریزی های مصوب شده از حوزه مالی هر ۶ ماه یکبار به دبیرخانه کمیته ارسال می گردد.

ماده ۹ - هرگونه مسئولیت ناشی از برنامه های اجرائی مراکز بر عهده درخواست دهنده مربوطه بوده و با تائید محتوایی سازمان می باشد .

ماده ۱۰ - هر مجموعه دارای کمک ویژه می باشد ارسال گزارش ماهانه از عملکرد کانون و حداقل یک رویداد فرهنگی شهروندی در ماه به انصمام گزارش کمی و کیفی مراسم، از سوی کانون داشته باشد

این دستور العمل در ۱۰ ماده و ۵ تبصره به همراه کلیه ضمایم (فرم ها، فلوچارت و ...) از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.

• شاخص های ارزیابی

۱- مراکز فرهنگی دارای برنامه تقویم جامع سالانه و چشم انداز باشد؛ کوتاه مدت ماهانه ، میان مدت سالانه ، بلند مدت و چشم انداز :

اگر مرکز فرهنگی مذکور دارای تقویم فرهنگی به صورت برنامه های کوتاه مدت باشد دارای ۲۵ امتیاز می باشد و اگر دارای برنامه های میان مدت سالانه باشد به میزان ۲۵ امتیاز دیگر به آن اضافه می شود و در صورتی که دارای برنامه های چشم انداز بلند مدت باشد امتیاز آن مجموعه ۷۵ امتیاز کامل می باشد.

۲- فعالیت و تولید محتوا در فضای مجازی: (سایت، شبکه اجتماعی داخلی، اپلیکیشن)

مراکز فرهنگی و مساجد با توجه به فعالیت ها و تولید محتوای در فضای مجازی امتیاز بندی می شوند. اگر دارای سایت باشند ۲۵ امتیاز کسب نموده و اگر علاوه بر سایت در شبکه اجتماعی داخلی فعال باشد ۵۰ امتیاز و اگر دارای اپلیکیشن نیز باشد ۷۵ امتیاز کامل کسب می نماید.

۳- برنامه های ویژه در کاهش آسیب اجتماعی (شناسایی ، مشاوره ، طرح های حمایتی)
با توجه به آسیب های موجود در محلات اگر نسبت به شناسایی آسیب ها اقدام نموده باشد ۲۵ امتیاز اگر نسبت به آسیب ها ارائه برنامه های مشاوره ای نیز داشته باشد ۲۵ امتیاز دیگر و اگر علاوه بر اینها دارای طرح های حمایتی و تشویقی نیز باشد دارای ۷۵ امتیاز کامل می باشد.

۴- محوریت عدالت محوری و محرومیت زدایی:

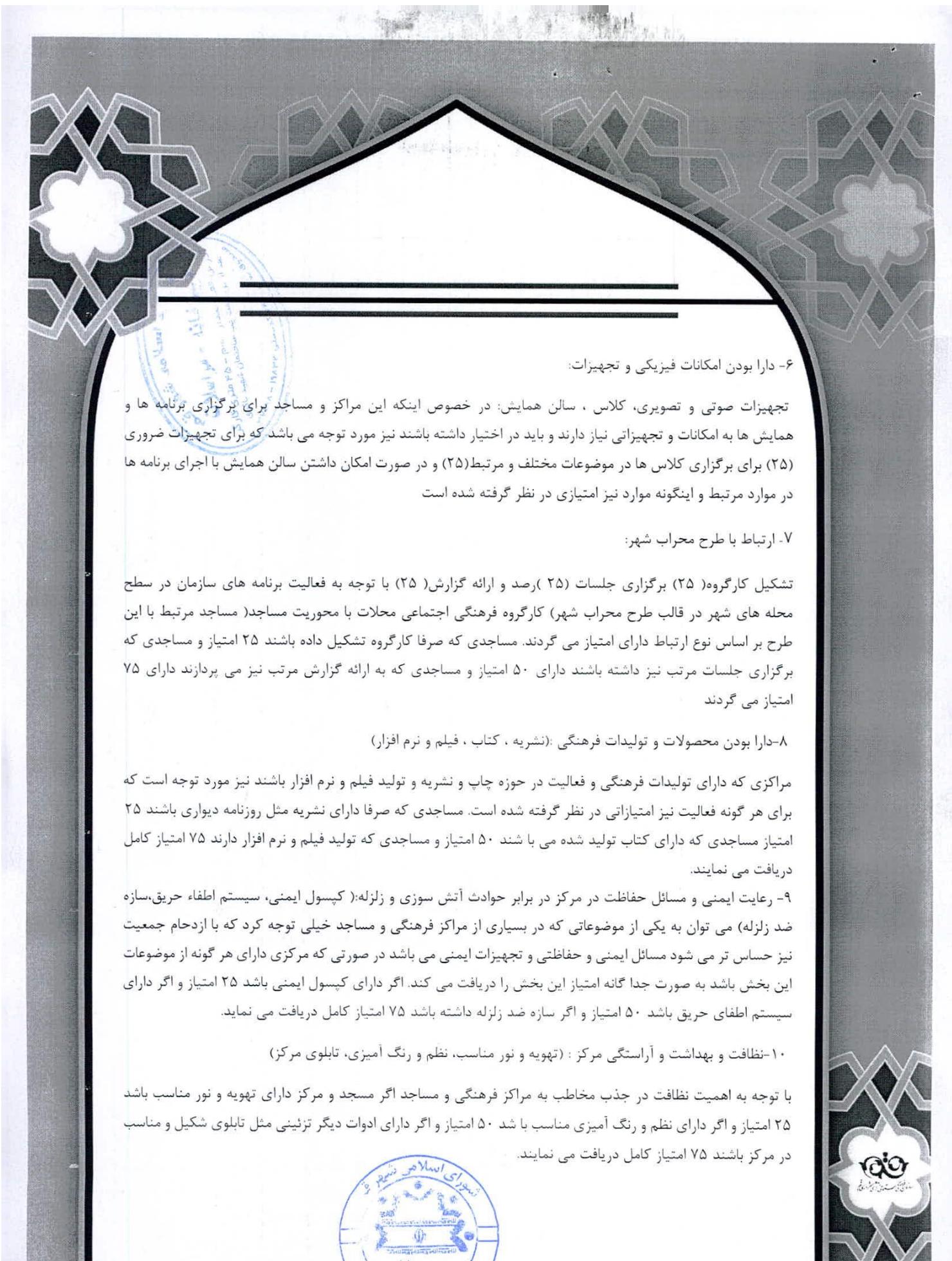
یکی از محور های شاخص و مورد توجه در مساجد و مراکز فرهنگی عدالت محوری و محرومیت زدایی میباشد. اگر مرکزی نسبت به محرومیت ها و کمبودهای منطقه خود و محله شناسایی انجام داده باشد ۲۵ امتیاز و اگر علاوه بر آن نسبت به این کمبودها سرکشی و بازدید انجام داده باشد ۲۵ امتیاز دیگر و اگر علاوه بر اینها طرح حمایتی نیز داشته باشد حائز ۷۵ امتیاز کامل می گردد.

۵- دارای گزارش مستند فعالیت در سال(برنامه ای، سالانه ، آرشیو):

مراکز فرهنگی و مساجد با توجه به فعالیت های که در طول سال دارند مناسب با آن نیز باید گزارش این فعالیت ها را در کار خود ببینند که این گزارش مستند به صورت برنامه های (۲۵) امتیاز به خود اختصاص میدهد و در صورت وجود گزارش سالیانه نیز به این امتیاز (۲۵) اضافه می شود و اگر این گزارش در غالب آرشیوی باشد نیز امتیاز کامل را به خود اختصاص می دهد.

۱۱- جوانگرایی در مدیریت فرهنگی:
نظر به اینکه در نسل جوان و نوجوان ما خالقیت های نهفته ای نیز وجود دارد یکی از موارد مورد توجه در اجرای برنامه های فرهنگی در مراکز فرهنگی و مساجد دادن اختیارات و مدیریت فرهنگی به این گروه مخاطب می باشد.

۱۲- برنامه ریزی و ارائه برنامه برای بانوان و کودکان: (نیاز سنجی، برگزاری کلاس، برنامه های ویژه)

در صورتی که مراکز برای ارائه برنامه های ویژه بانوان و کودکان برنامه ریزی کند و با توجه به مکان و قرارگیری مراکز فرهنگی و نیاز این محلات (نیاز سنجی) اقدام به برگزاری کلاس های آموزشی و کلاس ویژه کنند نیز امتیازات این بخش را دریافت میکنند. اگر صرفا نیاز سنجی انجام گیرد ۲۵ امتیاز و اگر برگزاری کلاس انجام شود ۵۰ امتیاز و اگر دارای برنامه های ویژه نیز باشند دارای ۷۵ امتیاز کامل می باشند.

۱۳- برگزاری برنامه های فرهنگی هنری اجتماعی: (برنامه های انقلاب، مهدویت، حجاب و عفاف و) انقلابی ۲۵ ، حجاب و عفاف ۲۵ ، مهدویت و ۲۵

اگر مسجد و یا مرکز صرفا برنامه های فرهنگی انقلابی داشته باشد ۲۵ امتیاز و اگر برنامه های حجاب عفاف اجرا نماید ۲۵ امتیاز دیگر و اگر برنامه های مرتبط با فرهنگ مهدویت داشته باشد حائز ۷۵ امتیاز می گردد

۱۴- برنامه ریزی در جهت ترویج فرهنگ شهروندی: هر برنامه ۲۵ تا ۷۵ امتیاز اگر مرکز فرهنگی یک برنامه در حوزه فرهنگ شهروندی در موضوعات فضای سبز، ترافیک، نظافت شهری و ... داشته باشد در این حوزه حائز ۲۵ امتیاز و تا سه برنامه دارای ۷۵ امتیاز کامل می باشد

۱۵- تعداد مخاطبین مسجد: (تا ۱۰۰ نفر ۲۵- ۲۰۰ نفر امتیاز- ۵۰ نفر بیش از ۲۰۰ نفر ۷۵ امتیاز)
با توجه به اهمیت جمعیت حاضر در مساجد اگر مسجد دارای ۱۰۰ نفر جمعیت باشد ۲۵ امتیاز اگر ۲۰۰ نفر جمعیت ۵۰ امتیاز و اگر بیش از ۲۰۰ نفر باشد امتیاز کامل ۷۵ را دارد .

توضیحات:

8/21/23, 6:45 AM

sometitle

تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۱۸

شماره: ۲۷۲۵۸۲۵

پیوست: دارد

برگشته

جناب آقای محرری
رباست محترم شورای اسلامی شهر قم

سلام علیکم

احتراماً، بازگشت به نامه شماره ۱۴۰۲/۴/۶ درخصوص تدوین دستورالعمل کمیته حمایت از مساجد، حسینیه ها و مراکز فرهنگی، به پیوست گزارش شماره ۳/۴۳۵۸۲ مورخ ۱۴۰۲/۴/۱۴ سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی (منتضم به دستورالعمل پیشنهادی) حضورتان ایفاد می گردد.

دکتر سید مرتضی سقاییان نژاد

